

1. Průběh realizace projektu

Shrnutí cílů projektu:

Hlavním cílem projektu, který probíhal v letech 2019 a 2020, bylo zapojit studenty pražských základních škol do zimního sčítání ptáků na krmítkách (program České společnosti ornitologické Ptačí hodinka, ptacihodinka.birdlife.cz) a poskytnout jim informace o správném krmení volně žijícího ptactva. Součástí daných cílů bylo i vytvoření vzdělávacích a informačních materiálů pro školy i širokou veřejnost (leták o krmení ptáků včetně sčítacího formuláře, výukový program a pracovní sešit pro žáky ZŠ).

Průběh projektu

Na počátku projektu byl vytvořen **informativní leták** o programu Ptačí hodinka (sčítání ptáků na krmítkách) pro širokou veřejnost. Leták obsahoval základní informace o programu a **sčítací formulář** k usnadnění samotného sčítání. Leták byl distribuován přímo na pražské základní školy či střediska environmentální výchovy, dále distribuce probíhala při akcích přímo učitelům pražských základních škol, např. **na konferenci EVO 17.10 2019** v hotelu Artemis Praha.

přední strana letáku

zadní strana včetně sčítacího formuláře

konference EVO 17.10 2019

V prosinci, 5.12 2019, byla **zorganizována mikulášská nadílka pro ptáky** s dětmi z pražské základní školy Petřiny sever v oboře Hvězda. Pro třídy prvního stupně byla připravena ukázka krmítek i správných potravin pro ptáky a hra na téma přikrmování ptáků. K akci byli přizváni i novináři a média, aby se povědomí o programu dostalo k široké veřejnosti.

Informace o sčítání ptáků na krmítkách a novém vznikajícím výukovém programu byly **emailem rozeslány na celkem 295 pražských základních škol**. Všem dopředu přihlášeným pražským školám (celkem 28), **byl zaslán balíček s materiály usnadňující sčítání** – nově vzniklý leták o metodice programu Ptačí hodinka, sčítací arch, pracovní list ze vznikajícího výukového programu, plakát A3 s kresbou nejčastějších druhů ptáků navštěvující krmítka (vydáno Českou společností ornitologickou v roce 2018) a navíc i krmítko od podporovatele programu – firmy Plastia, která krmítka zdarma věnovala každé přihlášené pražské ZŠ.

Balíček pro předem přihlášené pražské ZŠ

Sčítání ptáků na krmítkách proběhlo 10. – 12. ledna 2020, zapojilo se více než 21 000 účastníků. **Pražských základních škol se zapojilo celkem 24 (viz seznam zapojených škol)**. **Z těchto škol sčítalo 31 různých tříd**. V pátek 10. ledna 2020 jsme sčítali společně s žáky z 1. B ze ZŠ Petřiny sever na zahradě školy. **Sčítání se zúčastnila i Česká televize**, která celou akci vysílala živě v pořadu Studio 6 (<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1096902795-studio-6/220411010100110/>) a Český rozhlas, který sčítal společně se 4. B.

Pro učitele 1. stupně základních škol (3. – 5. třídy) byl vytvořen **výukový program Ptačí krmítka, pozorujeme, sčítáme a poznáváme ptáky na krmítku**. Výukový program zapojuje žáky základních škol do sčítání ptáků na krmítkách, poskytuje informace o správném krmení volně žijícího ptactva a podporuje žáky v samostatné badatelské činnosti. Jeho součástí je podrobná metodika pro učitele, pracovní listy o výběru vhodného krmítka a potravy do něj, pracovní sešit, ptačí karty a prezentace k určování druhů ptáků na krmítkách a foto-návod k výrobě jednoduchých krmítek. Podrobná metodika umožní učitelům zahrnutí tématu do výuky vlastními silami, bez nutnosti objednání lektorů. Program využívá metody zážitkové pedagogiky, podporuje samostatné myšlení - žáci jsou do tématu vtaženi pomocí diskuze, nechybí ani výtvarné a tvořivé činnosti a pohyb ve

venkovním prostředí. Program lze rozdělit do více celků, je tedy možné ho využít ve výuce postupně či jako jeden celek v rámci jednoho vyučovacího dne. Veškeré materiály jsou pro učitele volně k dispozici v elektronické verzi na <https://ptacihodinka.birdlife.cz/pro-skoly/#/>. O výukovém programu byla vydána **tisková zpráva** (viz Propagace), **jeho představení proběhlo i na ČT24**, pořad Studio 6,27.11 2020 (<https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1096902795-studio-6/220411010101127?index%5B%5D=804438&x=50&y=20>).

Všem zúčastněným školám byl po sčítání elektronicky **rozeslán certifikát o sčítání** a balíček s pracovními sešity k výukovému programu. V balíčku byl kromě pracovních sešitů i doplněk ke krmítku, které školy získaly od firmy Plastia. Ten umožní využívat krmítko v létě jako pítka pro ptáky.

Seznam zapojených škol

- 1) ZŠ Běchovice, Mýtní 73, 190 11 Běchovice, třídy: 9,5,6,4A,4B, učitelé: Jitka Kolářová, Martin Brabec
- 2) MATERŠKÁ ŠKOLA, ZÁKLADNÍ ŠKOLA A GYMNÁZIUM SV. AUGUSTINA, Hornokrčská 3/709, 140 00 Praha 4, třídy: 7, učitelé Anežka Hošková
- 3) Edisona při ZŠ Rakovského, Rakovského 3136/1, 143 00 Praha 12-Modřany, třídy: 4, 5, 6, učitelé: Kamila Boudová
- 4) Masarykova ZŠ Klánovice, Slavětínská 200, 190 14 Praha-Klánovice, třídy: 1.B, učitelé: Jitka Krejčí
- 5) ZŠ Kolovraty, K Poště 450/7, 103 00, třídy: 3. A, učitelé: Jaroslava Stejskalová
- 6) Základní škola, Praha 5, Pod Radnicí 5, třídy: 5,6,7,8,9, učitelé: Alena Ryšavá
- 7) Základní škola Praha 5, Pod Radnicí 5, detašované pracoviště V Cibulkách 26, třídy: 9. B, 5. A, učitelé: Petra Holubová
- 8) ZŠ Sázavská, Sázavská 830/5, 120 00 Vinohrady, třídy: 7, učitelé: Marcela Kuglerová
- 9) ZŠ Štěpánská, Štěpánská 2, Praha 2, třídy: 2. B, učitelé: Iva Čítková
- 10) ZŠ a MŠ generála Fajtla DFC, Rychnovská 350, 199 00 Letňany, třídy: 1. A, učitelé: Hana Kropáčková

- 11) ZŠ a SŠ Vachkova, Praha 10, Vachkova 941/3, 104 00 Praha 10-Uhřetěves, třídy: 4,5,9, učitelé: Martina Korecká, Miroslava Součková
- 12) ZŠ Petřiny sever, Na Okraji 43, Praha 6, 162 00, třídy: 4. A, 1. B, učitelé: Julie Kohout Kašparovská, Lenka Rozsivalová
- 13) ZŠ Jana Masaryka 21, Praha 2, třídy: 2,5. A, učitelé: Nora Doležalová, Jana Dočekalová
- 14) Základní škola U Roháčových kasáren Praha 10 Vršovice, U Roháčových kasáren 19/1381, třídy: 4. A, učitelé: Bohunka Vrchotická
- 15) ZŠ Filosofska, Filosofská 1166/3, 142 00 Praha 4-Braník, třídy: 4. C, učitelé: Barbora Chramostová
- 16) ZŠ a MŠ J.A.Komenského, U Dělnického cvičiště 1100, 169 00 Praha 6, třídy: 1,2,3,4,5, učitelé: Anna Andrllová
- 17) ZŠ Generála Janouška, Gen. Janouška 1006, 198 00 Praha 14-Černý Most, třídy: 3. B, učitelé: Štěpánka Vondrášková
- 18) Scio škola Praha 11, Pošepného nám. 2022/3, 148 00 Praha 11-Chodov, třídy: 1,2,3,4,5,6,7,8, učitelé: Jakub Podroužek
- 19) ZŠ Nám. Curieových, nám. Curieových 2/886, 110 00 Staré Město, třídy: 3, učitelé: Klára Mašátová
- 20) ZŠ Klánovice, Slavětínská 200, třídy: 1. A, učitelé: Hana Siegllová
- 21) ZŠ Kolovraty, Albíny Hochové 880/26a, 103 00 Praha-Kolovraty, třídy: 1. A, 2. A, učitelé: Veronika Hanáčková, Petra Voborská
- 22) ZŠ a MŠ Mendíků, Mendíků 1/1000, 140 00 Praha 4, třídy: ekotým, učitelé: Eva Vyoralová
- 23) ZŠ Rakovského, Rakovského 3136/1, třídy: 1.B, 9. A, učitelé: Nikol Obdržálková, Kateřina Brožová
- 24) Jedličkův ústav a MŠ a ZŠ a SŠ, V Pevnosti 13, 128 00 Praha 2-Vyšehrad, třídy: 1. A, učitelé: Monika Jelínková

Jelikož je program koncipován jako dlouhodobý, i v dalším ročníku, který proběhl již mimo grantové období (**8. – 10. ledna 2021**), byly školy podporovány k zapojení se do sčítání. Zapojení bohužel velmi omezovalo otevření škol pouze pro 1. a 2. třídy ZŠ. I přes to se sčítání zúčastnilo 17 tříd ze 14 základních škol z Prahy. Akce se tedy dostala do širšího povědomí mezi učiteli a věříme, že výukové materiály budou pro učitele přínosné i v dalších letech.

2. Propagace projektu

Projekt byl propagován prostřednictvím webových stránek, sociálních sítí i přímého mailingu učitelům. Propagační materiály projektu byly distribuovány na pražské školy i střediska environmentální výchovy. Informace o projektu i o jeho výstupech byly několikrát prezentovány i v rámci živého či předtočeného vysílání v České televizi či rozhlase.

V průběhu projektu byly vydány **2 tiskové zprávy**. První o zapojení škol do sčítání ptáků na krmítkách, druhá o výukovém programu:

<https://www.birdlife.cz/zakladni-skoly-se-zapoji-do-scitani-ptaku-na-krmitkach/>

<https://www.birdlife.cz/ptaci-na-krmitku-mame-novy-vyukovy-program-pro-skoly/>

Tištěné články:

magazín Pražská evvoluce 4/2019 - <https://prazskaevvoluce.cz/>

<https://casopisy.skaut.cz/skaut/979#p36>

<https://www.birdlife.cz/co-delame/publikace/ptaci-svet/archiv/ptaci-svet-4-2019/>

časopis Školní zahrada 11/2020 www.skolni-zahrada.cz

Televize:

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1096902795-studio-6/220411010100110/video/743137>

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/219411000101229/video/741278>

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/220411000100110/video/743227>

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/11633975240-veda-24/220411058340001/video/742226>

<https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1096902795-studio-6/220411010101127?index%5B%5D=804438&x=50&y=20>

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10435049455-dobre-rano/420236100071006/video/744261,744268,744279>

Rozhlas:

10. 1 2020, zprávy ve 12h, předtočený vstup se žáky 4. B ze ZŠ Petřiny sever

Elektronická média:

<https://kladensky.denik.cz/z-regionu/ornitologove-lakaji-skolaky-na-ptaci-matematiku-spis-tedy-na-pocty-20191119.html>

<https://www.vecerni-praha.cz/zakladni-skoly-se-zapoji-do-scitani-ptaku-na-krmitkach/>

<https://www.nase-voda.cz/mikulasska-nadilka-pro-ptaky-deti-je-obdaruji-obore-hvezda/>

https://zdarsky.denik.cz/zpravy_region/plastia-venovala-krmitka-k-lednovemu-scitani-ptaku-20191216.html

<https://prachaticky.denik.cz/ctenar-reporter/deti-se-staraji-o-krmitka-20200107.html>

https://kromerizsky.denik.cz/zpravy_region/deti-z-tymy-se-zapojily-do-ptaci-hodinky-20200115.html

<https://berounsky.denik.cz/ctenar-reporter/probiha-druhy-rocnik-projektu-ptaci-hodinka-20200123.html>

Propagace probíhala i na sociálních sítích, např. **Facebook** České společnosti ornitologické:

<https://www.facebook.com/birdlife.cz/posts/10162628661040052>

Na všech vydaných tištěných materiálech i na online výukovém programu je uvedeno **logo MHMP** s informací o podpoře projektu.

3. Zhodnocení úspěšnosti realizace projektu

V rámci projektu byly splněny všechny dané cíle. Projekt hodnotíme jako velmi úspěšný.

Nástěnka vytvořená v rámci výukového programu na ZŠ Petřiny sever, Praha 6

Projekt byl finančně podpořen magistrátem hlavního města Prahy v rámci dotace

č. DOT/54/12/017774/2019